

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV.

ZATURDAG den 18den MAART 1837.

N. 11.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 6 Maart 1837.

DAAR Zyne Majesteit de Koning by hoogderzelve besluit in dato 10 December 1836 No. 6, goedgevonden heeft

1°. Jonkheer Mr. I. J. RAMMELMAN ELSEVIER uit zyne betrekking als Gezaghebber van Curacao en onderhoorige Eilanden eervol te ontslaan, onder bevestiging van hoogsterzelve tevredenheid wegens zyne langdurige en getrouwe diensten, en denzelve tevens te stellen op pensioen.

en
2°. Jonkheer R. F. BARON VAN RADERS te benoemen en aantestellen tot Gezaghebber effectief der opgemelde eilanden, met bepaling tevens, dat hy zal belast blijven met de functie van Kommandant der Troepen, tot zoo lang daarin anders zal zyn voorzien.

Zoo wordt, op last van hooger hand, het vorenstaande by deze ter kennis van het publiek alhier gebragt.

De 1e. Commis ter Koloniale Secretary,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 10 Maart 1837.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedane verzoeken, *Brieven van Manumissie* zyn verleend geworden, aan de natenoemene Slaven, toebehoorende aan de navolgende personen, te weten:

Aan het Slaven kind Plantina van Frederika Aldersina Janga, aangekomen hebbende CORNELIS BOYE te Bonaire.

Aan het Slaven kind Poulina Justina, in eigendom toebehoord hebbende aan ANDRIES ANTON MUNNIGH.

Aan den Slaaf Gion Gregorio Juliao, in eigendom aangekomen hebbende MARIA GYSBERTHA SCHOTBORGH.

Aan Maria Olaria.

„ Maria Beatris.

„ Cathalina.

„ Valentyn.

„ Johannis Martis.

„ Martien.

„ Tony Damasje.

„ Juan Bastiaan, door de wandeling

„ Pierre.

„ Françina.

„ Manuel.

„ Carolus.

„ Johannes van Francisca.

„ Gracia.

„ Cicilia.

„ Pedro Paula.

„ Frederik.

„ Christopher &

„ Thomas, aangekomen hebbende

HERMAN VAN DER MEULEN, en

Aan Mathias van Flora Janga, toebehoord hebbende aan het Gouvernement dezes eilands.

En dat de genoemde Slaven voortaan zullen heeten:

Martha Plantina Eijob.

Poulina Justina Mun.

Jan Girigorie.

Maria Olaria.

Maria Beatris Olaria.

Cathalina Zeelandia.

Valentyn Zeelandia.

Johannis Blad.

Martien Zeelandia.

Antony St. Kruis.

Pieter Aruba.
Françina Beek.
Manuel Beek.
Karel Koraal.
Johannes Zeelandia.
Gracia Assencion.
Cicilia Assencion.
Pieter Zoutpan.
Fredrik Koraal.
Christoffel St. Martin.
Thomas St. Martin.

en

Mathias Vlytig.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende namens het Collegie van de Wees- onbeheerde en desolate boedel kamer, als speciale gemagtigden van Mejufvrouw Dewed. MORD. VAN JEOS. HENRIQUEZ, zal op Maandag den 20 dezer by publieke opveiling ter Weeskamer doen verkoopen:

Eene Plantagie genaamd VREDE en drie Percelen, gelegen in de Oost divisie 3de district; als mede een en twintig SLAVEN &c.

De Weesmeester,

G. VOS Jz.

Curacao den 8 Maart 1837.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate boedel kamer, als aanvaard hebbende den boedel van wylen NICOLAAS PENSO, zal op Maandag den 20 dezer by publieke opveiling ter Weeskamer doen verkoopen:

Twee Huizen gelegen aan de Overzyde dezer haven, het een in de 1ste en het ander in de 2de Wyk, onder Nos. 32 en 103; als mede eenige Meubelen enz.

De Weesmeester,

G. VOS Jz.

Curacao den 3 Maart 1837.

TE KOOP

BY

August Muller.

WYNEN en STERKE DRANKEN, als: beste Medoc en Rhywijn, in kisten en mindere hoeveelheid—Tenerifwijn—Brandewijn—Jenever—Rum—Aniset de *Majorca* en *Stoughton's Bitters*.

AZYN in damejeanen.

OLYVEN in kistjes van 12 flesschen.

LAKEN, suprafyn blaauw, zwart, groen en grys laken.

LASTINGS—groen en zwart zeer fyn.

HOEDEN, Hollandsche Vilt Hoeden van de eerste kwaliteit.

PAPIER, onderscheidene soorten schryf,

bord, teeken, kardoes en muziek papier.

BOEKEN IN BLANCO en andere schryfbehoeften.

Men telt thans zeven boekwerken, die eene geheele of gedeeltelyke beschrijving van Curacao geven, en die sedert de teruggave van dit eiland aan de Hollanders in het licht zyn verschenen; namelyk: dat van VAN PADDENBURG, het eerste deel der reizen van G. B. BOSCH, de reis van HAERKENS naar Guatimala, ABRINGS weemoeds toonen, VAN LENNEP COSTER herinneringen enz., de reis van TEENSTRA en een tweede werk van ABRING, getiteld: fragmenten uit myne aantekeningen.

Curacao is by gevolg geen *terra incog-*

nito meer; en degene, die belang stellten om met deze kolonie bekend te raken, vinden daartoe thans ruime gelegenheid.

Ook de Curaçonaar, die belang stelt in de geologie dezer eilanden of de kennis van den grond, dien hy betreedt, en de veranderingen, die dezelve heeft ondergaan, vindt thans gelegenheid hiertoe in het tweede deel der reizen van G. B. BOSCH, die het verslag van den Opperbergraad STIFT, dat in kunsttermen opgesteld is, in eenen gemeenzamen styl heeft voorgedragen.

De geschiedenis dezer kolonie, die in de Curaçaosche Couranten verstrooid stond, en gevaar liep om verloren te geraken, is door dezen schryver omgewerkt, tot een geheel gebragt en in het eerste deel zyn reizen geplaatst geworden.

De beide kunstplaten, de haven van Curacao voorstellende, zyn belangryke bydragen tot de kennis dezes eilands, doch vooral is de fraai bewerkte topografische kaart een voorwerp van groote waarde voor de ingezetenen dezer kolonie. Hoe juister is thans niet onze kennis aangaande den vorm des lands en de ligging der verschillende punten van hetzelfde, die wy bezocht hebben of waarvan wy dagelyks hooren spreken, dan dezelve was voor het in het licht verschynen dezer kaart! Hoe aangenaam is het ons na een reisje naar eenige van de stad verwyderde plantagie volbragt te hebben op deze kaart den weg nog eens na te gaan, dien wy afgerend hebben.

Wy bezitten dan verscheidene beschrijvingen dezes eilands, deszelfs geschiedenis, geologie, gezigten in plaatwerk en eene topografische kaart; doch nog eene belangryke zaak ontbreekt ons. De ingezetene die smaak vindt in de kennis der flora van zyne woonplaats, heeft hiertoe geene gelegenheid. Wenschelyk ware het dus, dat zich hier een kruidkundige bevond, die zich de moeite wilde geven tot het zamenstellen van een *herbarium vivum*, zynde eene verzameling van gedroogde voorbeelden van gewassen, die inlandsch zyn of tot deze streken te huis behooren, met derzelve bloem, vrucht of zaad, met byvoeging van de systematische namen, benevens eene beknopte opgave der kenmerken, bloeytyd, groeiplaats en wyze van cultuur.

Zulke *herbariums* der gewassen van Duitschland en andere europesche streken bestaan er reeds vele jaren.

De Nederlandsche huishoudelyke maatschappij heeft in hare vergadering van Juny 1836den inzender van een *herbarium vivum* van Nederlandsche gewassen met eene gouden medaille bekroond, en naar hetzelfde een zeker getal exemplaren doen vervaardigen, welke voor een gematigden prys verkrygbaar zyn.

Het zamenstellen van zulk een *herbarium* zou de taak moeten zyn van genees en artseny kundigen, daar deze toch op de hooge scholen, waar zy gestudeerd hebben, een cursus in de botanie hebben moeten doorloopen, en deze wetenschap zoo nauw aan hun beroep verbonden is.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 16 Maart 1837.
DE HoogEdel Gestr. Heer Gezaghebber
dezer kolonie de navolgende dispositie
genomen hebbende :

N° 225. *EXTRACT uit het Journaal
van het verhandelde en ge-
disponeerde by den Gezag-
hebber der Kolonie Curaçao
en onderhoorige Eilanden.*

Woensdag den 15 Maart 1837.

DE GEZAGHEBBER,

Het noodig oordeelende, om in het be-
lang van de dienst, het eiland Bonaire te
bezoeken.

Gelet : dat door het vertrek van den Heer
C. L. VAN UYTRECHT, Koloniale Ont-
vanger en Majoor Kommandant van de
Schuttery en den Landstorm met verlof
naar Nederland, aan den inhoud der publi-
catie d.d. 11/12 October 1836, by welke
het gezag over dit eiland, by myne tyde-
lyke afwezigheid, aan voornocinden Heer
wordt opgedragen, thans geen gevolg kan
worden gegeven.

Overwegende : dat, volgens de by ko-
ninklyk besluit dd. 20 Mei 1836 No. 78,
in het 18de artikel van het vigerende Re-
glement op het beleid van de Regering de-
zer kolonie, gemaakte wyziging, by het va-
ceren van het ambt van Gezaghebber en
ontstentenis van eenen geheimen last-
brief, het bewind door den President van
de Regtbank der kolonie Curaçao en on-
derhoorige eilanden, moet worden opgeno-
men, en alzoo ten deze, in dien geest, by
myne tydelyke afwezigheid, het gezag over
deze kolonie op dien ambtenaar behoort o-
vertgaan.

Heeft goedgevonden en verstaan : te be-
palen gelyk geschiedt by deze : dat, uit
hoofde van het vertrek van den Heer C.
L. VAN UYTRECHT uit deze kolonie,
het Gezag over dit Eiland, by myne tyde-
lyke afwezigheid, zal worden overgenomen
en uitgeoefend door den President van de
Regtbank dezer kolonie Mr. J. B. GRA-
VENHORST, en wel zulks met alle reg-
ten en onder alle verplichtingen, welke by de
Instructie voor den Gezaghebber dezer ko-
lonie, of by elke andere verbindende bepa-
ling, aan de uitoefening van dat gezag ver-
bonden of opgelegd zyn.

Zullende van elke overgave van het ge-
zag, in voege voorschreven, by wyze van
advertentie, aan het publiek worden kennis
gegeven.

(geteekend) R. F. VAN RADERS.

Zoo wordt dezelve, op last van Zyn Hoog
Ed. Gestr., by deze ter kennis van het
publiek gebracht.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 15 Maart 1837.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer
Gezaghebber dezer kolonie wordt hier-
by kennelyk gemaakt, dat, daar de rekenin-
gen VAN HET PERSONEEL EN
MOBILAIR OVER DIT JAAR aan de
belanghebbenden bezorgd zyn, de genen,
welke zich wegens den aanslag in die be-
lasting mogten bezwaard vinden, gehouden
zullen zyn hunne bezwaren te komen in-
brengen aan de Commissie, die door den
Heer Gezaghebber daartoe is benoemd en
tot dat einde op aanstaanden Woensdag
den 22 dezer maand, des morgens te elf
ure, in de Raadzaal op het Gouvernements
huis zal zitting nemen; wordende de be-
langhebbenden hierby herinnerd, dat geene
appellatie over de voorzeide belasting zal
worden aangenomen, anders dan wegens
erreur in den aanslag.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 17 Maart 1837.

ALZOO de navolgende personen zich by
brekwest aan den Heer Gezaghebber
zullen geadresseerd, met verzoek om *Brie-
ven van Manumissie*, voor de na te noeme-
de slaven, te weten :

FREDERIK WILHOUS voor den sla-
ven jongen *Bartholomeus*,
en

ABIGAEEL JEUDAH LEOO voor de
slaven *Zacharius* door de wandeling *Cleans*
en *Maria Scholastica*, door de wandeling
Graciet genaamd.

zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer
Gezaghebber dezes en onderhoorige ei-
landen, goedgevonden heeft zulks alge-
meen bekend te maken, en een iegelyk, die
eenig regt of pretentie op de gemelde sla-
ven inogt sustineren, op te roepen, om bin-
nen den tyd van drie weken, na dat deze
bekendmaking voor het eerst in de open-
bare dagbladen zal zyn geplaatst geweest,
van hun vermeend regt of pretentie ter Ko-
loniale Secretary dezes eilands aanteeke-
ning te doen; zullende na verloop van dien
tyd, de vereischte Brieven van Manumissie
verleend worden.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 17 Maart 1837.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer
Gezaghebber, wordt hiermede bekend
gemaakt, dat ten gevolge van het daarom-
trent gedaan verzoek, *Brieven van manu-
missie* zyn verleend geworden, aan de Sla-
vin Maria Louisa, voorheen aangekomen
hebbende Anna Pinedo;

En dat de genoemde Slavin voortaan
heeten zal : *Maria Louisa Geluk*.

De Koloniale Secretarie,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 17 Maart 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer
Gezaghebber dezer kolonie wordt by
deze bekend gemaakt, dat de zetting van
het brood voor de volgende week, eindig-
gende den 25 dezer als volgt is bepaald :
het brood van vyftien Cents moet 11 Oncen
wegen en van mindere pryzen naar even-
redigheid; zullende het zoogenaamde fran-
sche brood van den voormelden prys een
once minder mogen wegen; op pene als
by de Publicatie van den 16 Maart 1824
is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Publieke Inschryving.

INGEVOLGE autorisatie van den Hoog
Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezer ko-
lonie brengt de ondergeteekende Admini-
strateur der Financien ter kennis van de
belanghebbenden, dat op aanstaanden Za-
turdag den 18 dezer, verkocht zal worden
Een stel Gouvernements Wisselbrieven ten
bedrage van Duizend Gulden; die daartoe
gading hebben kunnen zich met beslotene
billetten tot des voormiddags te 12 ure van
dien dag ten kantore van den Administra-
teur der Financien voornoemd vervoegen.

Curaçao den 15 Maart 1837.

J. PH. BOSCH.

Publieke Inschryving.

BENOODIGD zynde ten behoeve van
B'sRyks Magazyn Zes Vaten Teer, zoo
zal de ondergeteekende Administrateur der
Financien onder nadere goedkeuring van
den Heer Gezaghebber dezer kolonie aan
den voordeeligsten inschryver de gezegde
leverancie verlenen; die hiertoe genegen
zyn, kunnen de billetten van inschryving tot
aanstaanden Dingsdag den 21 dezer, tot
des voormiddags te elf ure ten kantore van
den Administrateur der Financien voor-
meld inleveren.

Curaçao den 17 Maart 1837.

J. PH. BOSCH.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafge-
haalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Wendelina Lesire.
Felix Constantien.
Terez Ojerfber.
Maria Thomas.
Taletta P. Hutchings.
Maria Thomas Gercees.
Paulina Bonne.
Maria Francisca Slem.
Llanita Welcal.
Jean Mte. Abclier.
Joseph Penso.
E. H. Lopez.

Clara Julien.
J. F. Haujer.
Sabel Herricks.
Maria Luyss.
Ar. Evertsz.
Miguel Rafael Vargas.
Matia Lersi.
Diego Anto. Cavalierp.
Judah H. Dovale.
C. A. Zeppenfeldt.
Thomas Stoltz.

Curaçao den 17 Maart 1837.

De Commissie, belast met de
opgemelde directie,
G. GORSIRA.

OPROEPING.

DEGENEN, welke vóór de Commissie
van Dolcantie wegens den aanslag van
het Een percent patentregt over het Ad-
kwartaal des afgeloopen jaars 1836 geen
bezwaren over dien aanslag hebben inge-
bragt, worden hierby opgeroepen en aang-
gemaand om het verschuldigde aan dat
regt, vóór of uiterlyk den 23 dezer maand,
te komen voldoen, vermits al de op dien
dag nog onbetaalde posten, aan de daartoe
bevoegde autoriteit ter geregtelyke invor-
dering zullen worden overgegeven.

De Commiss waarnemende het
Koloniale Ontvangers ambt,
W. PRINCE JR.

Den 16 Maart 1837.

Publieke Verkoopng.

DE ondergeteekende zal op den 20 Maart
aanstaande, ter Weeskamer, by public-
ke opveiling doen verkoopen :

EEN HUIS staande en gelegen aan de
Overzyde in de 3de Wyk No. 165, aankom-
mende de kinderen van wylen G. J. MUS-
KUS; wegens de veilconditien, kan men
ter Vendu kantore inlichting bekomen.

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.
Curaçao den 17 Maart 1837.

NOTICE.

THE undersigned informs the Public
that he has been appointed by Messrs.
MORISON, MOTT & Co. of London,
(under the seal of the British College of
Health) their sole agent for the purpose of
Vending or otherwise disposing of in this
Island and on the Spanish main, their uni-
versal medecines known by the name of
MORISON'S PILLS No. 1 and 2, also
their powders, the advantage (to those who
have confidence in this medecine) by the
appointment of an agent of Messrs. MORI-
SON, MOTT & Co. in this Island is great,
as the real pills can be had with certainty,
and porson will not be exposed to the ar-
ticle made in America or other foreign
countries and moreover the Medecine will
be much fresher than those (tho' real) which
has been laying in Jamaica or other colo-
nies, perhaps for a length of time.

The undersigned by his appointment has
the advantage of being able to sell in whole
sale to those who may wish to resell again
either here or on the Spansch main at so
reduced a price as to afford them a fair
profit.

Persons wishing to see his appointment
as agent may do so by applying at his
counting house.

Curaçao 17th March 1837.

O. M. DACOSTA.

* * BEVALLEN op verleden Donder-
dag avond den 16 dezer, van een zontje,
deEchtgenoot van den Heer G.B.VEERIS.

* * OVERLEDEN te Aruba op den
11 dezer, JACOBA MARIA ELIZA-
BETH HANSZ, Echtgenoot van den Heer
CORNELIS RAVEN, in den ouderdom
van 60 jaren, 10 maanden en 19 dagen.

Streckende deze ter kennisgeving aan
familie, vrienden en bekenden.

C U R A Ç A O .

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

M A A R T 1837.

N. M. Maandag den 6 te 3 u. 54 m. namiddag.
E. K. Maandag den 13 te 11 u. 32 m. 's avonds.
V. M. Woensdag den 22 te 2 u. 20 m. 's nachts.
L. K. Woensdag den 29 te 8 u. 41 m. 's morgens.

Dewyl aanstaande Vrydag een
Feestdag is, zal onze Courant uitgegeven
worden op den voorgaanden Donderdag
avond. Wy verzoeken, dat de Adverten-
tien &c. voor dat nummer bestemd, dien
dag vroeg ingezonden worden.

In den jare 1821 vaardigde het Congres
van Columbia een besluit uit, waarby be-
paald werd : dat alle kloosters in dien staat,
welke minder dan 8 geestelyken hadden,
zouden vernietigd worden. Dit besluit
werd door Bolivar in 1828 vernietigd, die
ook het klooster van St. Domingo te Me-
rida, dat van St. Francisco te Maracaibo,
benevens het gesticht der zendelingen in
laatstgemelde stad herstelde.

Thans vinden wy in de *Gaceta de Ven-
zuela* van den 25 February een besluit van

de uitvoerende magt, welke de beschikkingen van 1828 weder vernietigt en beveelt: dat het Franciskaner klooster en het zendingsgesticht te Maracaibo zullen opgeheven worden en derzelve eigendommen en inkomsten ten voordeele der scholen en opvoedingsgestichten zullen besteed worden. Ook wordt de wet, welke de kloosters beneden de acht geestelyken wederom herstelt, vernietigt; zullende deze kloosters in Venezuela moeten opgeheven worden, en de geestelyken, die volgens het oordeel der uitvoerende magt te ziekelyk of te oud zyn om zich het behoorlyke onderhoud te verschaffen, een jaarlyks pensioen van 300 pesos ontvangen.

De eigendommen en renten dezer kloosters zullen ten voordeele der nationale opvoeding gebezigd worden.

Uit dit besluit blykt dan, dat de jongere geestelyken niet met een pensioen begunstigd worden. Tevens zien wy niet duideelyk of ook het eerst vernietigde en daarna door Bolivar herstelde klooster te Merida insgelyks op nieuw wordt afgeschaft.

Insgelyks zien wy uit de *Gaceta de Venezuela*, dat er in de nationale collegien te Maracaibo en Margarita eene leerstoel voor de zeevaartkunde wordt opgericht, zullende de directeur of leermeester met een jaarlyksche soldy van 1200 pesos begiftigd worden.

Het gaat thans in Venezuela als in Europa ten tyde der kerkhervorming: de leerinrigtingen vervangen de kloosters, en deze gestichten uit de middeleeuwen verdwynen al meer en meer.

Uit berigten van St. Thomas lezen wy het volgende:—

St. Thomas, Feb. 22.—De stoomboot *Echo*, die gisteren middag in 7 dagen reis van Jamaica is aangekomen, heeft van daar de tyding aangebragt: dat de Vice Consul Russel ontslagen en te Jamaica is aangekomen; dat de som, welke door het Engelsche gouvernement was gevraagd, als eene schadevergoeding voor de door hem gelede beledigingen is betaald geworden; en dat de regters, die het vonnis van gevangenis over hem uitgesproken hebben, afgezet waren. De blokkade der kust van Nieuw Granada is dienvolgens opgeheven.

De blokkade der kust van Nieuw Granada heeft gebrek aan levensmiddelen te Carthagoena veroorzaakt; zynde de Amerikaanse vaartuigen, die met provisie geladen, binnen deze haven willende komen, afgewezen geworden.

Als de Zuid amerikanen hun eigen korn teelen, dan behoeven zy geen gebrek te hebben door het wegblyven van Noord amerikaansch meel. Al wederom eene andere beweegreden om de Zuid amerikanen tot nyverheid aantesporen.

Het verschil tusschen Nieuw Granada en Engeland was niet afgehoopen, of dat land werd met eene scheuring bedreigd.

De inwoners van Carthagoena hebben thans ingezien, dat Bogota te ver afgelegen is om tot hoofdstad der Republiek te dienen, en dat hun defensie wezen geheel verwaarloosd is; dientengevolge hebben zy gevorderd, dat de zetel van het gouvernement verplaatst en de vestingwerken van Carthagoena hersteld worden, anders willen zy zich van Bogota afscheiden.

De Spaansche Cortes hebben na eene langdurige discussie eene eerste kamer daargesteld; doch de leden der eerste kamer zyn niet erfelyk en de magt derzelve is beperkt, zoo dat zy geen overwigt heeft over de tweede kamer. Dezelve heeft meer overeenkomst met den Senaat der Vereenigde Staten van Noord Amerika dan met het Hoogerhuis in Engeland.—Deze wyziging der Constitutie zal de monarchen niet bevredigen, die eene eerste kamer willen hebben, welke de veto bezit, namelyk: de magt om alle wetten, die in tweede kamer zyn doorgegaan aantenemen of te verwerpen, zoo als de kamer der Lords te Londen, die alle wetten verwerpt, welke den bisschoppen der engelsche kerk iets van hunne ryke inkomsten willen afknippen.

Gelyk wy gemeld hebben was de opperbevelhebber der Carlistische armee *Villarreal* genoodzaakt zyn ontslag te vragen, dewyl hy zich te Bilboa heeft laten verslaan.

Hierna deden zich twee mededingers op voor dit opperbevelhebberschap: Gomez

die zich in zyn strooptogt naar Andalusion zoo vermaard heeft gemaakt en Morena.

Don Carlos benoemde om allen nayver voortekomen, zyn zusters zoon D. Sebastiaan tot opperbevelhebber van zyn leger. Het is een jong mensch zonder ondervinding; doch die wegens zyne hooge geboorte een grooten invloed op de troepen heeft, en die ook na het overlyden van Don Carlos, de band kan zyn, die de Carlisten te zamen houdt.

Gemengde berigten uit Londensche Couranten.

NEDERLAND.—*sGravenhage, Dec. 26.*—Er waaide hier gisteren avond eene woedende storm uit het Noord westen, die den geheelen nacht voortduurde en dezen namiddag nog niet geheel over was. By tusschenpozingen vielen er zware sneeuwbuijen. Wy hebben reeds van eenige schade door dezen storm veroorzaakt gehoord, welke echter niet met die van den 29 November vergeleken kan worden.

FRANKRYK.—Het onderzoek, aangaande den jongsten aanslag om den Koning te vermoorden, wordt door de kamer der Pairs voortgezet; maar er wordt eene volkomene stilzwijgendheid desaangaande in acht genomen.

De regtsplegingen worden met den grootsten spoed voortgezet, en de uitdrukking "Ik ben nummer twee," die door den gevangene gebruikt is geworden, op het oogenblik dat hy gevangen genomen werd, gaf aanleiding tot uitgebreider onderzoek, op grond dat hy verscheidene medepligtigen in deze afschuwelyke daad heeft.

Toen hy gisteren avond weer door een lid van het gerechtshof der Pairs gevraagd werd, wat hy met de bovengemelde uitdrukking meende, en of hy er inderdaad gebruik van gemaakt had, antwoorde hy, "Ja, ik heb zulks gezegd, en ik ben bereid om dezelfde woorden te herhalen; maar ik wil niet zeggen of dezelve waar of valsch zyn, dat is op het oogenblik uwe zaak."

De dag na den aanslag van Meunier op 'sKonings leven, sprak een jongman met name Monette, een student in de veeartsnykunde, in eene wynkroeg te Passy over die gebeurtenis, zeggende: dat hy reeds lang had geweten, dat zulk een geval gebeuren zou. Deze aanmerking was oorzaak, dat hy gevat en voor den regter gebragt werd. Monette betuigde zyne onschuld en beweerde, dat hy slechts meende te zeggen: dat hy dit voorval reeds voor eenigen tyd wist, namelyk: dat hetzelfde hem eenige oogenblikken, na dat hetzelfde gebeurd was, verteld is geworden. Deze verklaring was niet voldoende, en hy werd in de handen der justitie overgeleverd.

Brieven uit Toulon van den 23 Dec. II. berigten, dat er in die haven toebereidselen voor eene nieuwe uitrusting tegen Constantine gemaakt worden. De Admiraal Massieu de Clerval zou het bevel over de zee-magt hebben, bestaande uit zestien zeilen, namelyk: vier linieschepen, twee fregatten, zes korvetten, twee brikken en twee stoombooten. Dit eskader zou 9000 man troepen en eene groote hoeveelheid levensmiddelen aan boord nemen.

Brieven uit Constance berigten, dat Madame de St. Leu op nieuw door eene ernstige ziekte is aangetast geworden, welke grootendeels toegeschreven wordt aan de angst, welke zy uitgestaan heeft wegens den uitslag der regtsplegingen te Straatsburg. Overeenkomstig den wensch van haren zoon, heeft de ex-koningin van Holland alle noodige maatregelen genomen, dat de in de zaak ingewikkelde individuen vóór of na de regtspleging allen onderstand zouden genieten, welke zy zouden kunnen eischen.

De ziekte van den Koning van Zweden en van den Koning van Denemarken.—Deze beide Monarchen zyn oud en ziekelyk. De gezondheid van den Koning van Zweden, in het byzonder, is reeds lang aan het afnemen, en de Koning van Denemarken heeft nooit eene ware gezondheid genoten. Karel Jan, de Maarschalk Bernadotte van de Fransche armee, werd op den 26 January 1764 geboren, en is dus omstreeks 73 jaren oud. De militaire vermoeijenissen in jeugdige jaren, en een verblyf in het strenge klimaat van Stokholm in de laatste 20 jaren, hebben zyn gestel zeer geschokt.—Frederik VI Koning van Denemarken, werd op den 28 January 1768 geboren, en is dus 69 jaren oud. Hem werd sedert 1784 de

regering door zyn vader Christiaan VII toevertrouwd. Deze Monarch heeft twee dochters maar geen zoon, en de vermoedelyke erfgenaam van den troon is zyn neef Prins Christiaan Frederik, die juist 18 jaren jonger dan hyzelve is, maar die een zoon in leven heeft.

Uit een vorig nommer van dit weekblad, waarin eene beschryving der katoenplant geplaatst is, ontwaart de lezer: dat onder de verschillende soorten van katoen er eene is van eene bruinachtig gele kleur, van dewelke de welbekende gele nanking wordt vervaardigd.

Gelyk het bekend is, is de gele katoen in den handel van hooger prys dan de witte; men heeft om die reden getracht dezelve in Suriname aantekweeken; doch dit is mislukt, de katoen ontaarde, en elk pluksel werd witter.

De reden hiervan kan zyn, dat de bloemstof of het stuifmeel der witte katoen tot de geelbruine overwaait en derzelve zaad bevrucht; doch insgelyks de nanking katoen, die zeer ver van de witte verwyderd was, ontaarde. Deze ontaarding moet derhalve ook in den aard van den grond bestaan.

Men geloof, dat het de yzer oxide is, welke deze katoen geelbruin verft, en daarom moet de grond, waar de gele katoen zal tieren, yzer oxide inhouden.

Deze bewering is vry waarschynelyk. Deze verfstof speelt eene groote rol in de natuur; de gekleurde edelgesteenten hebben hunne kleur aan haar te danken; daarom zeggen de mineralogisten: als de natuur het penseel opneemt, dan heeft zy yzer op het palet.

In dit geval zou die katoen op de Curaçaosche eilanden niet ligt ontaarden, want aan yzer oxide is er geen gebrek. Onze afgeronde savaan heuveltjes toonen aan hare roodbruine kleur hoe rykelyk dezelve van yzer oxide voorzien zyn. Ook zal de gele katoen wegens het overwaaijen van het stuifmeel der witt ekatoen hier niet verbleeken.

Wy hebben hier eene bruine katoen, waarvan handschoenen gebreid worden; doch wy weten niet, of dit de echte nanking is.

Gelyk ons verhaald is geworden, zyn in vroegere jaren de zaden van de gele katoen van Curaçao naar de bergvlakte van Caracas overgebragt; doch de proef om aldaar deze katoen voorttebrengen mislukte insgelyks. Men zegt, dat deze hooge bergvlakte geene yzer oxide bevat; maar daarentegen ryk is aan koolstof, zoo als overal het geval is met de gronden, die door eene dikke laag humus of teelaarde bedekt zyn. Deze koolstof zou de nanking katoen nadeelig wezen in het behouden der gele kleur.

Men heeft in vorigen tyd proeven genomen met het katoen planten op de plantagien de Fuik en het Groot Kwartier, wy meenen gehoord te hebben in 1800; doch deze proef is mislukt, doordien er in dien tyd eene ontstentenis van regen van 18 maanden had plaats gehad.

Men herinnert zich niet of er na dien tyd verdere proeven zyn genomen; doch de hier en daar verspreid groeiende planten bewyzen: dat de katoen hier met vrucht zoude kunnen aangekweekt worden; echter niet op uitgeputte of zoogenaamde dood bewerkte gronden.

Men brengt tegen de katoen kultuur in: de insekten aan welke dit gewas is blootgesteld. De rups, die op de mais aast, valt soms op de katoen en vreet de bladeren kaal; dit vindt plaats in October en November. De piespies, een klein torretje, valt op de katoen, wanneer zy gedragen heeft; zy doorboort de groene dop of bolster, waarin de katoen besloten ligt, en zuigt de onrype stof uit, zoo dat de katoen niet tot volle wasdom kan geraken, hard en stokkig blyft en spoedig tot verrotting overgaat.

Waarschynelyk echter zou er ook wel middel zyn om dit kwaad te beperken, zoo als men zulks aangaande de mais kon doen.

Een planter verhaalde ons, dat hy in December II. op een stuk lands, dat met mais beplant was, de nachtvindertjes uit de tapoesjes, die daar des daags verborgen zitting, liet opzoeken en vernielen; vervolgens de laatste schedelbladeren afsnyden, waartegen de nestjes met eijertjes vast gekleefd waren. Het gevolg hiervan was, dat dit veld op verre na niet zoo veel door rupsen geteisterd werd als de andere mais velden.

MENGELINGEN.

Spinnen beslissen het lot van Europa.

Het is bekend, dat de spin het beste weêrglas is. Spint zy hare draden zeer kort, dan heeft men stormachtige en onbestendig weêr te wachten; zyn zy lang, dan kan men op goed en droog weêr rekenen. Als zulk een weêrglas, beslissen, in het jaar 1795, spinnen het lot van Europa. Een Franschman, *Disjonval* genaamd, was te Utrecht in de gevangenis geraakt, om dat hy by den opstand der Hollanders tegen de Erfstadhouder, Prins van Oranje, in 1787, aan hun hoofd gestaan had. Vyfentwintig jaren moest hy, naar luid van het vonnis, in die gevangenis blyven. Reeds had hy zeven jaren in dezelve doorgebracht; maar in dien tyd was veel veranderd. De Fransche Omwenteling was uitgebroken, en in gevolge derzelve, en vooral de ter dood brenging van *Lodewyk XVI*, beoorloogden de vorsten de Fransche natie. Eindelyk gelukte het den Franschen, by sterke vorst, over Hollands grenzen voort te rukken; maar in December 1794 ontstond plotselyk een geweldigen dooi. Reeds wilde de Fransche Veldheer *Pichegru*, tegen betaling eener aanzienlyke som gelds, Holland weder verlaten, voornamelyk dewyl hy vreezen moest, wanneer de Hollanders de dyken doorstaken, die de baren der zee tegenhielden, door de overstroming benaauwd en ingesloten te zullen worden. Nu had zich genoemde *Disjonval*, in de zeven jaren zynner gevangenschap, met de spinnen in zynen kerker bevriend gemaakt, en van hen geleerd, wanneer goed weder te wachten was. Met verlangen verbeidde hy de komst der Franschen, daar slechts deze hem van de vyfentwintigjarige gevangenschap konden bevryden. Het gelukte hem, den Generaal *Pichegru* een' brief te doen toekomen, waarin hy hem verzekerde, dat, in gevolge zynner waarnemingen op de spinnen, het schoonste en droogste weder aanhoudend te wachten was. Den 16 January 1795 ontving *Pichegru* den brief. Nu begon hy de onderhandelingen met de Hollanders op de lange baan te schuiven, en weldra viel eene vreeslyke koude in.— Alle meren en kanalen vrozen toe, en sloten te gelyk de Hollandsche schepen in; zoodat men het nooit beleefde schouwspel zag van eene vloot, door ruitery veroverd. De Fransche kavalerie steeg af, nam de schepen, en rukte over de toegevrorene wateren voorwaarts. De steden van Holland openden derzelve poorten, en zoo sloeg op den 28 January ook het reddingsuur van *Disjonval*. De Franschen namen Utrecht, en zyn kerker werd terstond geopend.— Welke de gevolgen waren van deze verovering van Holland, meldt ons de Geschiedenis; en het blykt hieruit op nieuw, dat dikwyls het grootte, dat voorvalt, aan hunne draden hangt.

Te Luik heeft zich eene associatie gevormd met het doel om de razerny van het in Belgie hand over hand toenemende tweegevecht te keer te gaan. De leden dezer vereeniging verbinden zich op hunne eer: 1. Nimmer een tweegevecht te houden, hoedanig de redenen ook zyn mogen, welke zy daartoe konden hebben, uitgenomen het geval van persoonlyke verdediging en alleen in het oogenblik van onvoorziene aandrading. 2. Nimmer te bewilligen een tweegevecht by te wonen, welke ook de wapenen der stryders wezen mogen. 3. Onverwyld aan de associatie elken twist te doen kennen, die een tweegevecht konde ten gevolge hebben. 4. Alle in hun vermogen staande middelen aan te wenden, om eene verzoening te bewerken, welke tusschen alle personen, die eenen twist mogten

voeren, waaruit eene uitdaging tot tweegevecht konde voortvloeijen. 5. Zich te onderwerpen aan de beslissing van eenen jury, zamengesteld uit een zeker getal leden der associatie, wegens het in iederen twist, waaruit eene uitdaging tot duël konde volgen, te houden gedrag, en in het voorkomende geval alle berispingen en afkeuring deswege te verdragen. 6. In alle landen, door alle middelen en opofferingen, welke hun yver hun zal ingeven, de beginselen der associatie te verbreiden, welke gegrond zyn op hetgeen den mensch meest heilig is, de godsdienst, de ware eer, in een woord: regtvaardigheid. 7. Ieder, onverschillig van welk land, van welke godsdienst of rang, kan deel uitmaken van deze vereeniging. Van het lidmaatschap zyn alleen uitgesloten degenen, die door een laatste vonnis tot eene oonteerende straf zyn veroordeeld. 8. Zoodra de associatie honderd leden telt zal zy zich constitueren, door uit haar midden, by meerderheid van stemmen, eenen president en eenen secretaris te verkiezen. De associatie der stad Luik zal den naam aannemen van hoofd-associatie.

Geene tweegevechten zyn voor beide partyen smadelyk, dan die welke uit wraaklust worden aangegaan. Dergelyke tweegevechten zyn in onze tyden zeldzaam geworden, want de regtspleging heeft tot de wraak eenen even zoo doelmatigen, schoon meer langdurigen weg als het lood gevonden; en de langzame foheringen, welke men elkander met parkement aandoet zyn niet minder vreeslyk, dan de beslissing met het pistool. Het is opmerkelyk, dat in alle zoogenaamde zaken van eer, uitgezonderd die, waar de eenige dryfveer wraakzucht is, de vrees de grootste beweegreden is. Uit vrees nemen wy de uitdaging aan, en de vrees doet ons dezelve weigeren. Uit verkeerde vrees voor schande gaan wy ten stryd, en wy blyven achter uit gegronde vrees voor gevaar en voor misdaad. Het tweegevecht is een kwaad dat zeer moeijelyk uit te roeijen is, omdat men daartoe eene maatschappy moet onderstellen, die zamengesteld zoude zyn uit bestanddeelen, welke men zelden onvermengd aantreft; eene maatschappy, namelyk, waarin allen, die geene christenen waren, ten minste fatsoenlyke lieden of wysgeeren moesten zyn.

Engeland kan meer weelde, omkoopning en knevelaryen dulden dan eenig ander volk op den aardbol, en zy die uit vergelykingen met andere natiën deszelfs val hebben voorspeld, hebben zich allen vergist, omdat Engeland vier bronnen van kracht en leven heeft, die niet eigen zyn aan die staten met welke men het in vergelyking heeft gebracht. Twee dezer bronnen zyn *natuurlyk*, te weten de voortbrengselen van steenkolen en yzer; en twee derzelve zyn *zedelyk*, namelyk de vryheid der drukpers en de regtspleging door de Jury. Deze strekken wederkeerig tot elkanders behoud, want indien er eenige poging werd gedaan om de beide laatste te vernielen, zoude de beide eerste dienen om dezelve te verdedigen.

Alle groote steden zyn vol kleine menschen, die enkel in het oog hebben de lichten van den disch te zyn, en de grappen der stad aan den man te brengen; zoo lang deze keukenknechten er zich toe bepalen om voor hunne meesters in te zamelen en uit te deelen, gaat het hun vry wel; maar zoodra zy oorspronkelyk willen zyn en den handel in het groot, in plaats van uit de tweede hand willen dryven, zyn zy bedorven. Even als het achterste wiel van een rytuig, dat het voorste navolgt zonder het immer te bereiken, zoo worden deze de

konterfeitsels der fraaije vernuften, zonder hun immer anders dan van verre te gelyken. Zy zyn steeds het vernuft naby, zonder vernuftig te zyn, gelyk de knecht van een groot man hem naby is, zonder zelf een groot man te zyn.

Een magtig Vorst reisde door zyn land, en verheugde zich in den bloei en welvaart zynner onderdanen; vreugde was in zyn hart, en in zyn oog.—“Ik ben toch een gelukkig Vorst, sprak hy tot zynen gryzen minister, die hem vergezelde, alom ontdek ik het welgaan myner kinderen.”

“Maar weet uwe Majesteit, waar dit welgaan ontstaat?” vroeg de ernstige staatsman.

De Vorst zweeg een oogenblik. “Mogelyk in de goede instellingen en voorzigtige wetten, die ik invoerde, en in de bereidwilligheid myner onderdanen om dezelve te gehoorzamen.”

“En hervatte de staatsman, waar zoude by uwe onderdanen deze bereidwilligheid en gehoorzaamheid, het eerst ontstaan?”

De Vorst zag zynen gryzen vriend verwonderd aan, en antwoordde niet.

Op denzelfden dag kwamen zy door eene uitgestrekt dorp; men steeg af; alles drong om den geliefden Vorst heen; maar de staatsman zeide, met edele vrymoedigheid: Waarde Vorst, gy zyt my het antwoord schuldig gebleven op eene vraag: waar by uwe onderdanen de bereidwilligheid en gehoorzaamheid aan uwe wyze instellingen ontstaan? Vergun my dat ik U het antwoord op myne vraag hier geve.”

En beiden gingen, zwygend naast elkander, in de nabygelegen school, waar orde, zindelykheid en welvoegelykheid alom zichtbaar waren.

En nadat de Vorst een kwartier uurs daar had doorgebracht, zeide hy dankbaar tot den staatsman: “Gy hebt de vraag beter beantwoord, dan ik daartoe in staat was.”

De beroemde stichter van een nieuw stelsel van onderwys, JOSEPH LANCASTER, leidt tegenwoordig een kommervol leven te Montreal in Canada, waar hy voor het onderhoud van hem en zyn gezin als daglooner den kost verdient. “Het is inderdaad een treurig verschynsel,” zegt zeker Engelsch blad, “wanneer de menschelyke geest zich genoodzaakt ziet naar Canada de wyk te nemen, omdat hy in zyn geboorteland geene belooning ontvangt. Met regt heeft men gezegd, dat wy juist hen, die ons onderrigten, het minst daarvoor betalen; de schepper van een stelsel van onderwys moet immers buitenslands van den arbeid zynner handen leven, naardien hy in zyn land geene ondersteuning vond, die zynner waardig was. Ware de Heer LANCASTER zoo knap geweest, om de ouverture van Tankred op de enkele toets eener pianoforte te spelen, of een kwartier lang zonder vermoeijenis op zynen pink te balanceren, dan had hy kunnen rekenen, om op Britschen bodem in korten tyd zyn fortuin te zullen maken.”

TE KOOP

TER DRUKKERY

Leerboek voor het Katechetische Onderwys—Pestalozzi's boeken voor het eerste onderwys—Hollandsche, Engelsche en Spaansche Cognossemten en Wisselbrieven in blanco—Visite Kaartjes, enz.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN *uz.*, in de Wallenstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 60 Centen.